

Prilog 1

**Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova**

INFORMACIJA

**o Finansijskom sporazumu između Evropske komisije, Crne Gore i Albanije za IPA III
Program prekogranične saradnje Crna Gora – Republika Albanija 2021-2027**

Podgorica, jul 2023. godine

I Program prekogranične saradnje Crna Gora – Republika Albanija 2021-2027

Programi prekogranične i transnacionalne saradnje u okviru Ipe III sprovode se u okviru politike proširenja Evropske unije, te proizilaze i nastavljaju se na programe koji se sprovode u finansijskoj perspektivi 2014-2020. Programi saradnje imaju za cilj promovisanje dobrosusjedskih odnosa i društveno-ekonomski razvoj kroz sprovođenje zajedničkih inicijativa na lokalnom i transnacionalnom nivou.

U finansijskom periodu 2021-2027, Crna Gora trenutno učestvuje u ukupno deset programa prekogranične i transnacionalne saradnje. Program prekogranične saradnje između Crne Gore i Albanije 2021-2027 (Program) je nastavak programa prekogranične saradnje između Crne Gore i Albanije 2014-2020. Ovaj program podržava prekograničnu saradnju u cilju promocije dobrosusjedskih odnosa, podsticanja evropskih integracija i promocije društveno-ekonomskog razvoja kroz zajedničke lokalne i regionalne inicijative.

U cilju sprovođenja Programa, neophodno je da Evropska komisija, Vlada Crne Gore i Vlada Republike Albanije zakluče Finansijski sporazum kojim se utvrđuju uslovi pružanja podrške EU, pravila i postupci isplate koja se odnose na podršku i uslove pod kojima će se upravljati podrškom. Takođe, potpisivanjem ovog Sporazuma obezbjeđuje se osnova za izvršavanje svih obaveza koje države preuzimaju kako bi ispunile ciljeve koji su predviđeni Programom.

Za potrebe izrade Programskog dokumenta, koji je sastavni dio Finansijskog sporazuma (Aneks1), u konsultacijama su učestvovala sve strane potpisnice. Proces programiranja obuhvatio je period od 16 mjeseci, od aprila 2020. do jula 2021. godine. Pripreme koje su uključivale obje operativne strukture (OS) počele su početkom maja 2020. i nastavljene do 16. jula 2021. godine. Ovaj dokument je rezultat tijesne i intenzivne saradnje institucija i iz Crne Gore i Albanije. Za pripremu programa formiran je Zajednička radna grupa (JTF). U ovom periodu organizovano je pet sastanaka JTF. Svi sastanci su zbog pandemije održani online. Sproveden je proces konsultacija sa zainteresovanim stranama kojim je značajno podržana razrada programa. Nakon sprovedene procedure interservisnih konsultacija, Programski dokument je usvojen od strane Evropske komisije odlukom C(2022) 3597 od 25. maja 2022. godine.

Iako je analiza sprovedena tokom pripreme Programskog dokumenta pokazala brojne izazove u prekograničnom regionu, zbog ograničenih sredstava EU koja su na raspolaganju Program se fokusira na ograničeni broj tematskih oblasti, uključujući:

- Unapređenje saradnje između institucija, kao i drugih organizacija radi uspostavljanja mjera kojima se rješavaju zajednički izazovi;
- Prilagođavanje vještina i kapaciteta mladih, žena i ranjivih grupa tržištu rada;
- Stvaranje radnih mjesta, posebno u ruralnim područjima (npr. u ruralnom turizmu);
- Bolje promovisanje planinskog područja kao turističke atrakcije na međunarodnom nivou;
- Unapređenje turističkih proizvoda i usluga;
- Korišćenje i kombinovanje rezultata postojećih projekata, kako bi se obezbijedila sinergija;
- Podizanje svijesti u smislu zaštite životne sredine radi održivog turizma.

S tim u vezi, Opšti cilj Programa je promovisati dobrosusjedske odnose, podsticati evropske integracije i doprinijeti društvenom, ekonomskom i teritorijalnom razvoju prekograničnog područja prprograma poboljšanjem zapošljavanja, mobilnosti radne snage društvene i kulturne inkluzije preko granica i razvoj održivog turizma. Stabilan, socijalno i ekonomski razvijen prekogranični region.

Opšti cilj će biti postignut kroz sljedeće tematske klustere i prioritete, shodno klasifikaciji iz Priloga III Regulative (EU) 2021/1529 o uspostavljanju Instrumenta pretpristupne podrške (IPA III) :

1 - Tematski klaster 2: Zelenija i unaprijeđena efikasnost resursa

Tematski prioritet 2: Zaštita životne sredine, prilagođavanje klimatskim promjenama i ublažavanje klimatskih promjena, sprečavanje i upravljanje rizikom

2 - Tematski klaster 4: Unaprijeđeno poslovno okruženje i konkurentost

Tematski prioritet 5: Turizam i kulturno i prirodno nasljeđe

Tematski klaster 5 (Unaprijeđeni kapacitet lokalnih i regionalnih organa vlasti za suočavanje sa lokalnim izazovima) biće prepoznat kroz programski dokument.

Tehnička podrška predstavlja zaseban prioritet koji služi olakšavanju sprovođenja samog Programa. Poseban cilj ovog prioriteta je da osigura efikasnu, djelotvornu, transparentnu i blagovremenu implementaciju Programa, kao i da unaprijedi njegovu vidljivost. Prioritet se sprovodi kroz projekat Tehničke podrške.

II Sredstva potrebna za realizaciju Sporazuma

Stopa finansiranja EU na nivou svakog tematskog prioriteta (osim tehničke podrške) nije manja od 20%, niti veća od 85% prihvatljivih troškova. Sufinansiranje tematskih prioriteta obezbjeđuju korisnici bespovratnih sredstava, u iznosu od najmanje 15% ukupnih troškova na nivou projekta. Iznos opredijeljen za tehničku podršku sprovođenju Programa je ograničen na 10% ukupne vrijednosti doprinosa EU, dok je stopa finansiranja tehničke podrške od strane EU 100%.

Ukupna procijenjena vrijednost ovog Programa iznosi 13.790.000 EUR, a maksimalni doprinos Unije ovom Programu je 11.900.000 EUR. Implementacijom propisa će se ostvariti prihod za budžet Crne Gore, kroz Projekat tehničke podrške. Sredstva raspoloživa u okviru Programa će se obezbjeđivati kroz tri alokacije, tako što će se sredstva raspoloživa za 2021. i 2022. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2022. godinu, sredstva raspoloživa za 2023. 2024. i 2025. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2025. godinu, dok će se sredstva raspoloživa za 2026. i 2027. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2027. godinu.

III Tehnička podrška

Ministarstvo evropskih poslova, kao Upravljačko tijelo Programa, sprovodiće projekat tehničke podrške, koji će imati za cilj da obezbijedi efikasno i efektivno upravljanje i sprovođenje Programa u Crnoj Gori, kao i pružanje podrške podnosiocima predloga projekata i korisnicima bespovratnih sredstava. Tehnička podrška je usmjerena, između ostalog, na obezbjeđivanje efikasnog upravljanja i administracije Programom, a u cilju finansiranja aktivnosti koje sprovode Upravljačko tijelo, Zajednički sekretarijat, Revizorsko tijelo, Ugovorno

tijelo, kao i svih drugih aktivnosti koje su neophodne u procesu upravljanja Programom. Ovo će se postići uspostavljanjem i radom Zajedničkog tehničkog sekretarijata Programa, sa glavnom kancelarijom na teritoriji Crne Gore (Podgorica) i područnom kancelarijom u Albaniju (Skadar). Za Projekat tehničke podrške za period 2021-2027 će biti opredjeljeno 1.190.000 eura, što predstavlja 10% ukupnog budžeta programa, dok EU obezbjeđuje 100% finansiranja tehničke podrške.

SPORAZUM O FINANSIRANJU POSEBNI USLOVI

Evropska komisija, u daljem tekstu "**Komisija**", koja postupa u ime Evropske unije, u daljem tekstu "**Unija**",

sa jedne strane, i

Crna Gora koju predstavlja Vlada Crne Gore (u daljem tekstu "Crna Gora") i Republika Albanija koje predstavlja Vijeće ministara (u daljem tekstu "Albanija"), u daljem tekstu zajedno nazvani "**korisnici IPA III**", ili odvojeno "**korisnik IPA III**"

sa druge strane,

i zajedno, kolektivno nazvani "strane"

DOGOVORILI SU SLJEDEĆE:

Član 1 - Program prekogranične saradnje (CBC)

(1) Unija je saglasna da finansira, a korisnici IPA III saglasni su da prihvate finansiranje sljedećeg Programa CBC kako je opisano u Aneksu I:

Program prekogranične saradnje Crna Gora — Albanija za period 2021 - 2027

Globalni broj(evi) obaveze:

Za 2022. godinu: JAD.976622

Ovaj Program CBC finansira se iz budžeta Unije prema sljedećem osnovnom aktu:
Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA III)¹

(2) Ukupan procijenjen vrijednost ovog Programa iznosi 13.790.000 EUR, a maksimalni doprinos Unije ovom Programu je 11.900.000 EUR.

Ovaj doprinos Unije biće podijeljen na godišnje obaveze za period 2022. 2025. i 2027. u skladu sa Anexom I. Ništa u ovom Finansijskom sporazumu ne može se tumačiti kao da implicira finansijsku obavezu Unije u vezi sa kreditima koji još nisu odobreni usvajanjem budžeta EU. Usvajanje naknadnih godišnjih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I biće odobreno razmjenom pisama između Komisije i korisnika IPA III.

Nije obavezan finansijski doprinos od korisnika IPA III.

(3) Program CBC sprovodi se u skladu sa opisom navedenim u Aneksu I.

¹ Uredba (EU) 2021/1529 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. septembra 2021 kojom je uspostavljen Instrument pretpristupne pomoći (IPA III) OJ L 330, 20.09.2021. godine, str. 1

Član 2 — Period izvršenja i period operativne implementacije

(1) Period izvršenja ovog Sporazuma o finansiranju, kako je definisano u članu 1 (1) Aneksa II, utvrđen je na 12 godina od zaključenja ovog Sporazuma o finansiranju, ili od razmjene pisama za naknadne budžetske rate.

(2) Trajanje operativnog perioda implementacije ovog Sporazuma o finansiranju, kako je definisano u članu 1(2) Aneksa II, utvrđuje se na 6 godina od zaključenja ovog Sporazuma o finansiranju, ili od razmjene pisama za naknadne budžetske rate.

(3) Ovi periodi se mogu produžiti kako je predviđeno članom 15. Aneksa II.

Član 3 — Adrese i komunikacija

Sva komunikacija u vezi sa sprovođenjem ovog Sporazuma o finansiranju je u pisanoj formi, uz izričito upućivanje na Program CBC kako je naznačen u članu 1(1) i šalje se na sljedeće adrese:

a) za Komisiju

Gđa Michela Matuella
Vršiteljka dužnosti direktora D, Zapadni Balkan
Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR)
Rue de la Loi 15
Evropska komisija
B-1049 Brisel, Belgija
e-mai1: NEAR-D@ec.europa.eu

b) za korisnike IPA III

Za Crnu Goru:

Gđa Milena Žižić
Nacionalna IPA
koordinatorka Vlada Crne
Gore
Ministarstvo evropskih poslova
Bulevar Revolucije 15,
81000 Podgorica, Crna Gora
e-mail: kabinet@mep.gov.me

Za Albaniju:

Gdin Ilir Beqaj
Nacionalni IPA koordinator
Kabinet premijera
Bulevardi "Dëshmorët e Kombit" 1
1001 Tirana, Albanija
e-mail: eufa@saspac.gov.al

Član 4 — Kontaktne tačke za OLAF

Kontaktna tačka korisnika IPA III koja ima odgovarajuća ovlašćenja da direktno saraduje sa Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara (OLAF) radi olakšavanja operativnih aktivnosti OLAF-a je:

Za Crnu Goru:

Kontaktna tačka AFCOS/Kancelarija AFCOS

Gđa Nataša Kovačević

Ministarstvo finansija

Stanka Dragojevića 2,

81000 Podgorica, Crna Gora

e-mail: natasa.kovacevic@mif.gov.me

Za Albaniju:

Gđa Blerina Naska

Direktor jedinice za

finansijsku inspekciju u

okviru Uprave za inspekciju

javnih finansija u

Ministarstvu finansija i

ekonomije

Bulevardi "Dëshmorët e Kombit" 3

1001 Tirana, Albanija

e-mail: blerina.naska@financa.gov.al

Član 5 — Okvirni finansijski sporazumi o partnerstvu

Program CBC se sprovodi u skladu sa odredbama Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu (FFPA) između Evropske komisije i Crne Gore o aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III) odnosno u skladu sa odredbama FFPA između Evropske komisije i Albanije o aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Albaniji u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III) (u daljem tekstu „FFPA“).

Ovim Sporazumom o finansiranju dopunjuju se odredbe gore navedenih FFPA. U slučaju sukoba između, sa jedne strane, odredbi ovog Sporazuma o finansiranju i, sa druge strane, odredbi predmetnog FFPA, ove zadnje imaju primat.

U skladu sa članom 154(5) Finansijske uredbe, implementacija programa indirektnog upravljanja od strane korisnika IPA dopunjuje se ad-hoc mjerama navedenim u članu 7.

Član 6 - Aneksi

(I) Ovaj Sporazum o finansiranju čine:

a) ovi Posebni uslovi

b) Aneks I: Program CBC Crna Gora — Republika Albanija za period 2021-2027

c) Aneks II: Opšti uslovi

d) Aneks III: Obrazac godišnjeg izvještaja CBC o realizaciji pomoći IPA III u skladu sa članom 80. FFPA

e) Aneks IV Obrazac Finansijskog izvještaja prema članu 61 (2) (a) i 61(3) FFPA, uključujući obrazac za predviđanja vjerovatnih zahtjeve za plaćanje prema članu 33(3) FFPA

f) Minimalne specifikacije računovodstvenog sistema zasnovanog na obračunskom načelu

(2) U slučaju sukoba između odredaba Aneksa i odredaba ovih Posebnih uslova, odredbe Posebnih uslova imaju primat. U slučaju sukoba između odredbi Aneksa I i odredaba Aneksa II, odredbe Aneksa II imaju primat.

Član 7 — Odredbe kojima se odstupa od Aneksa II ili se on dopunjuje

U skladu sa verifikacionom misijom za povjeravanje zadataka izvršenja budžeta koja je sprovedena u junu 2022. godine, primjenjuju se sljedeće ad-hoc mjere:

- Naknadna verifikaciona misija od strane DG NEAR će se obaviti čim se IPA III sistemi uspostave;
- Nacionalnim strukturama i organima je zabranjeno da preuzimaju nove zakonske obaveze, uključujući odluke o dodjeli ugovora, prije zadovoljavajućeg ishoda naknadne verifikacione misije;
- Prenos sredstava od strane DG NEAR korisniku IPA III je suspendovan do zadovoljavajućeg ishoda naknadne verifikacione misije

Sljedećom odredbom se dopunjuje Aneks II:

Komisija namjerava da postepeno uvede elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III ("IPA-APP"). Korisnik IPA III će biti obavezan da se registruje i koristi IPA-APP kako bi omogućio e-upravljanje Sporazumima o finansiranju.

Član 8 — Zaključivanje i stupanje na snagu

Ovaj Sporazum o finansiranju smatra se zaključenim na dan kada ga potpiše posljednja strana, a najkasnije do 31. decembra 2023. godine.

Ovaj Sporazum o finansiranju stupa na snagu na dan kada ga potpiše posljednja strana.

Ovaj sporazum o finansiranju stupa na snagu na dan kada Komisija dobije obavještenje od korisnika IPA III kojim se potvrđuje završetak internih procedura korisnika IPA III neophodnih za njegovo stupanje na snagu Komisija obavještava korisnike IPA III o datumu prijema ovog obavještenja. Za stupanje na snagu smatrat će se kasnija od dva obavještenja primljena od korisnika IPA III.

Dio programa koji se sprovodi u indirektnom upravljanju sa korisnicima IPA III, sa izuzetkom pokretanja postupka dodjele ugovora, počinje tek nakon što FFPA stupi na snagu i kada se završi potrebno povjeravanje zadataka realizacije budžeta.

Ovaj sporazum je sastavljen u tri primjerka na engleskom jeziku, jedan se predaje Komisiji i jedan svakom od korisnika IPA III.

Za korisnike IPA III:

Za Komisiju

Za Crnu Goru:

Gđa Milena Žižić
Nacionalna IPA
koordinatorka
Vlada Crne Gore
Ministarstvo evropskih
poslova

Gđa Michela Matuella
V.D. direktora D, Zapadni Balkan
Generalni direktorat za susjedsku politiku i
pregovore o proširenju, Evropska komisija

U Briselu, dana

U Podgorici, dana

Datum:

Datum:

Potpis:

Potpis

Za Albaniju:

Gdin Ilir Beqaj
Nacionalni IPA koordinator

U Tirani, dana

Datum

Potpis

ANEKS II – OPŠTI USLOVI

Sadržaj

Prvi dio: Opšte odredbe	2
Član 1 - Period izvršenja, operativni period implementacije i rok za ugovaranje.....	2
Član 2 - Korisnici IPA III i njihove zajedničke dužnosti.....	2
Član 3 - Obaveze izvještavanja	3
Član 4 - Komunikacija i vidljivost.....	3
Član 5 - Prava intelektualne svojine.....	3
Član 6 - Podobnost izdataka.....	3
Član 6a - Dozvole i odobrenja.....	4
Drugi dio: Odredbe koje se primjenjuju na indirektno upravljanje od strane korisnika IPA III.....	4
Član 7 - Opšta načela.....	4
Član 8 - Dodjela nabavki i bespovratnih sredstava.....	4
Član 8a - Isključenje i administrativne sankcije.....	6
Član 9 - <i>Ex-ante</i> i <i>ex-post</i> kontrole postupaka za grantove i nabavke i <i>ex post</i> kontrole ugovora i bespovratnih sredstava koje vrši Komisija	6
Član 10 - Bankovni računi, računovodstveni sistemi i priznati troškovi.....	7
Član 11 - Odredbe o plaćanjima od strane Komisije vodećem korisniku IPA III	7
Član 12 - Prekid plaćanja	8
Član 13 - Povraćaj sredstava.....	9
Član 13a - Finansijske korekcije i zatvaranje.....	9
Treći dio: Završne odredbe	9
Član 14 - Konsultacije između korisnika IPA III i Komisije	9
Član 15 - Izmjena i dopuna ovog Sporazuma o finansiranju.....	9
Član 16 - Suspenzija ovog Sporazuma o finansiranju.....	10
Član 17 - Raskid ovog Sporazuma o finansiranju.....	11
Član 18 - Mjerodavno pravo, rješavanje sporova	1.1
Član 19 - Restriktivne mjere EU.....	12

Prvi dio: Opšte odredbe

Član 1 - Period izvršenja, period operativne implementacije i rok za ugovaranje

- (1) Period izvršenja ovog Sporazuma o finansiranju je period tokom kojeg se Sporazum o finansiranju implementira i uključuje operativni period implementacije, kao i fazu zatvaranja. Trajanje perioda izvršenja je propisano članom 2(1) Posebnih uslova i počinje zaključenjem ovog Sporazuma o finansiranju.
- (2) Period operativne implementacije je period u kojem se završavaju sve operativne aktivnosti obuhvaćene ugovorima o nabavci, ugovorima o bespovratnim sredstvima i sporazumima o doprinosu. Trajanje ovog perioda je propisano u članu 2(2) Posebnih uslova i počinje zaključenjem ovog Sporazuma o finansiranju za budžetsku obavezu za prvu godinu ili na posljednji datum razmjene pisama za budžetske obaveze za naredne godine.
- (3) Javni naručilac je dužan da poštuje period operativne implementacije prilikom zaključivanja i implementacije ugovora o nabavci, ugovora o bespovratnim sredstvima i sporazuma o doprinosu u okviru ovog Sporazuma o finansiranju.
- (4) Ne dovodeći u pitanje član 29(2) FFPA, troškovi koji se odnose na rad ovog programa prekogranične saradnje prihvatljivi su za finansiranje EU samo ako su nastali tokom operativnog perioda implementacije. Troškovi nastali prije stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju nisu prihvatljivi za finansiranje EU osim ako nije drugačije predviđeno članom 7. Posebnih uslova.
- (5) Ugovori o nabavci, ugovori o bespovratnim sredstvima i ugovori o doprinosima zaključuju se najkasnije u roku od tri godine od zaključenja Sporazuma o finansiranju budžetskih obaveza za prvu godinu ili poslednjeg datuma razmjene pisama o budžetskim obavezama za naredne godine, osim u slučaju:
 - (a) Izmjena i dopuna već zaključenih pravnih obaveza koje ne rezultiraju povećanjem doprinosa EU;
 - (b) pravnih obaveza koje treba zaključiti nakon prijevremenog raskida postojećeg ugovora o nabavci;
 - (c) pravnih obaveza koje se odnose na reviziju i evaluaciju, koje se mogu potpisati nakon operativnog perioda implementacije;
 - (d) promjene subjekta implementacije
- (6) Ugovor o nabavci, ugovor o bespovratnim sredstvima ili ugovor o doprinosu koji nije doveo do plaćanja u roku od dvije godine od njegovog potpisivanja automatski će se raskinuti i finansiranje po njemu će se obustaviti, osim u slučaju spora pred sudovima ili arbitražnim tijelima.

Član 2 - Korisnici IPA III i njihove zajedničke dužnosti

- (1) Kao što je predviđeno članom 76(3) predmetnih FFPA, korisnici IPA III su dužni da tijesno saraduju i zajednički ispunjavaju funkcije i preuzimaju odgovornosti u njima.
- (2) U svrhu primjene člana 25. ZFPA o zaštiti podataka, lični podaci:
 - se obrađuju na zakonit, pošten i transparentan način u odnosu na subjekta podataka;
 - se prikupljaju za određene, izričite i legitimne svrhe i ne obrađuju dalje na način koji nije u skladu sa tim svrhama;
 - su adekvatni, relevantni i ograničeni na ono što je neophodno u odnosu na svrhe za koje se obrađuju;

- su tačni i, po potrebi, ažurirani;
- se obrađuju na način koji obezbjeđuje odgovarajuću sigurnost ličnih podataka i
- čuvaju se u obliku koji omogućava identifikaciju subjekata podataka ne duže nego što je potrebno za svrhe za koje se lični podaci obrađuju.

Lični podaci uključeni u dokumente koje treba da čuvati korisnik IPA III u skladu sa članom 8(5) moraju se izbrisati nakon isteka rokova navedenih u članu 8(5).

Član 3 – Obaveze izvještavanja

- (1) Za potrebe obaveza izvještavanja utvrđenih članom 80(1) odgovarajućih FFPA, strukture prekogranične saradnje su dužne da koriste obrazac predviđen u Aneksu III.
- (2) Za potrebe opštih obaveza izvještavanja Komisije iz člana 59. FFPA o godišnjem izvještaju o implementaciji IPA III pomoći, NIPAC u vodećem korisniku IPA III dužan je da koristi obrazac koji je obezbijedila Komisija.
- (3) U smislu člana 60. FFPA, NIPAC u vodećem korisniku IPA III podnosi Komisiji konačni izvještaj o realizaciji aktivnosti koje pod indirektnim upravljanjem realizuje korisnik IPA III ovog Programa najkasnije šesnaest mjeseci nakon završetka operativnog perioda implementacije. NIPAC je dužan da koristiti obrazac koji je obezbijedila Komisija.
- (4) U smislu člana 61(l) FFPA, NAO u vodećem korisniku IPA III dužan je da do 15. januara naredne finansijske godine u elektronskom formatu dostavi kopiju podataka koji se čuvaju u računovodstvenom sistemu uspostavljenom prema čl. 4(4). Ovo treba da bude potkrijepljeno potpisanim nerevidiranim sažetim finansijskim izvještajem u skladu sa tačkom (c) Aneksa IV.
- (5) Za potrebe obaveza finansijskog izvještavanja pod indirektnim upravljanjem utvrđenim članom 61(2)(a) i 61(3) FFPA, NAO u vodećem korisniku IPA III dužan je da koristi obrasce predviđene u tačkama (a) i (b) Aneksa IV.

Član 4 - Komunikacija i vidljivost

- (1) U skladu sa članom 24. odgovarajućih FFPA, korisnici IPA III dužni su da preduzmu potrebne mjere kako bi obezbijedili vidljivost EU finansiranja povjerenih aktivnosti, i da pripreme koherentan plan aktivnosti komunikacije i vidljivosti, koji će biti dostavljen Komisiji na saglasnost u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju.
- (2) Ove aktivnosti komunikacije i vidljivosti moraju biti u skladu sa Priručnikom za komunikaciju i vidljivost za spoljne akcije EU koji je utvrdila i objavila Komisija, a koji je na snazi u vrijeme aktivnosti.

Član 5 - Prava intelektualne svojine

- (1) Ugovori koji se finansiraju na osnovu ovog Sporazuma o finansiranju obezbjeđuju da korisnici IPA III steknu sva potrebna prava intelektualne svojine u vezi sa informatičkom tehnologijom, studijama, crtežima, planovima, publicitetom i bilo kojim drugim materijalom napravljenim za potrebe planiranja, implementacije, monitoringa i evaluacije.
- (2) Vodeći korisnik IPA III garantuje da će Komisija, ili bilo ko ili osoba koju je ovlastila Komisija, i korisnik IPA III koji nije vodeći imati pristup i pravo korišćenja takvog materijala. Komisija će takav materijal koristiti samo za svoje potrebe.

Član 6 – Podobnost izdataka

- (1) U skladu sa članom 29(3)(b) FFPA, i ne dovodeći u pitanje njegov član 28 i član 7 Posebnih uslova, sljedeći izdaci koje su napravili korisnici IPA III nisu prihvatljivi za finansiranje prema ovom Sporazumu o finansiranju:
 - (a) bankarske naknade, troškovi garancija i slične naknade;

- (b) novčane kazne i finansijski penali;
- (c) troškovi parničnog postupka;
- (d) gubici zbog kursnih razlika;
- (e) dugovi i naknade za servisiranje duga (kamate);
- (f) rezervisanja za gubitke, dugove ili potencijalne buduće obaveze;
- (g) krediti trećim stranama, osim ako nije navedeno u posebnim uslovima;
- (h) negativna kamata koju naplaćuju banke ili druge finansijske institucije.

Član 6a — Dozvole i odobrenja

Ne dovodeći u pitanje član 27. FFPA, bilo koju vrstu dozvole i/ili odobrenja koja je potrebna za implementaciju Programa dužni su da blagovremeno obezbijede nadležni organi korisnika IPA III, u skladu sa nacionalnim pravom.

Drugi dio: Odredbe koje se primjenjuju na indirektno upravljanje od strane korisnika IPA III

Član 7 – Opšta načela

- (1) Svrha Drugog dijela je da utvrdi pravila za vršenje povjerenih poslova izvršenja budžeta kako je opisano u Aneksu I i da definiše prava i obaveze korisnika IPA III i Komisije u vršenju ovih poslova.
- (2) Kao što je predviđeno u tački (b) člana 76(3) odgovarajućih FFPA, korisnici IPA III dužni su da zajednički pripreme bilateralni aranžman i obezbijede njegovu implementaciju.
- (3) Korisnik IPA III koji nije vodeći dužan je da saraduje sa vodećim korisnikom IPA III kako bi se obezbijedilo ispunjenje sljedećih zadataka:
 - (a) operativno praćenje i upravljanje operacijama kako je predviđeno u tački (c) člana 76(4) FFPA;
 - (b) verifikovanje u skladu sa članom 76(5) FFPA;
 - (c) zaštita finansijskih interesa Unije kako je predviđeno članom 51. FFPA.
- (4) Korisnici IPA III ostaju odgovorni za ispunjavanje obaveza predviđenih ovim Sporazumom o finansiranju i Okvirnim finansijskim sporazumom o partnerstvu (FFPA). U skladu sa članom 12, članom 16, članom 17 i članom 19, Komisija zadržava pravo da prekine plaćanja i suspenduje i/ili raskine ovaj Sporazum o finansiranju.

Član 8 – Dodjela nabavki i bespovratnih sredstava

- (1) Ne dovodeći u pitanje član 18(5) FFPA, poslove iz člana 7(3) obavlja vodeći korisnik IPA III u saradnji sa korisnikom IPA III koji nije vodeći, u skladu sa procedurama i standardnim dokumentima koje je utvrdila i objavila Komisija za dodjelu ugovora o nabavci i ugovora o spoljnim akcijama, a naročito, praktičnim vodičem za procedure ugovora za spoljne akcije Evropske unije (PRAG), na snazi u vrijeme pokretanja predmetne procedure, kao i u skladu sa obaveznim standardima komunikacije i vidljivosti iz člana 4(2).
- (2) U skladu sa članom 18(2) FFPA-a, gdje je potrebno, Komisija može vodećem korisniku IPA III pružiti dalje smjernice u pogledu prilagođavanja dokumenata o procedurama i standardima koje je utvrdila i objavila Komisija za dodjelu ugovora o nabavkama i bespovratnim sredstvima u spoljnim akcijama, konkretnom slučaju prekogranične saradnje.
- (3) Vodeći korisnik IPA III dužan je da sprovede procedure dodjele ugovora o nabavci i bespovratnim sredstvima, zaključiti ugovore koji su rezultat tih procedura i obezbijedi da svi relevantni dokumenti sa revizorskim tragom budu na jeziku ovog IPA III Sporazuma o finansiranju CBC.

- (4) Korisnici IPA III dužni su da u potpunosti sarađuju u uspostavljanju odbora za evaluaciju kao što je predviđeno u tački (a) člana 76(4) odgovarajućih FFPA.
- (5) Ne dovodeći u pitanje član 49. FFPA, vodeći korisnik IPA III dužan je da čuva svu relevantnu finansijsku i ugovornu prateću dokumentaciju od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju, ili od ranijeg datuma u slučaju da je postupak nabavke, poziv za podnošenje predloga projekata ili postupak direktne dodjele bespovratnih sredstava pokrenut prije stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju, tokom pet godina od datuma zatvaranja relevantnih budžetskih obaveza. Vodeći korisnik IPA III dužan je da naročito čuva sljedeće:
- (a) Za postupke nabavke:
- i) Najavu javnog konkursa sa dokazom o objavljivanju obavještenja o nabavci i bilo kakvim ispravkama;
 - ii) Imenovanje komisije za uži izbor;
 - iii) Izvještaj o užem izboru (uključujući anekse) i prijave;
 - iv) Dokaz o objavljivanju obavještenja o užem izboru;
 - v) Pisma kandidatima koji nisu ušli u uži izbor;
 - vi) Poziv na dostavljanje ponuda ili njegov ekvivalent;
 - vii) Tenderski dosije uključujući anekse, pojašnjenja, zapisnike sa sastanaka, dokaz o objavljivanju;
 - viii) Imenovanje komisije za evaluaciju;
 - ix) Izvještaj o otvaranju ponuda, uključujući anekse;
 - x) Izvještaj o procjeni/pregovaranju, uključujući anekse i primljene ponude¹;
 - xi) Pismo obavještenja;
 - xii) Propratno pismo za dostavljanje ugovora;
 - xiii) Pisma neuspješnim kandidatima;
 - xiv) Obavještenje o dodjeli ugovora/otkazu, uključujući dokaz o objavljivanju;
 - xv) Potpisane ugovore, izmjene i dopune, dodatke, izvještaje o implementaciji i relevantnu korespondenciju.
- (b) Za pozive za podnošenje predloga projekata i direktnu dodjelu bespovratnih sredstava:
- i) Imenovanje komisije za evaluaciju;
 - ii) Otvaranje i administrativni izvještaj, uključujući anekse i primljene prijave²
 - iii) Pisma uspješnim i neuspješnim kandidatima nakon evaluacije koncepta;
 - iv) Izvještaj o evaluaciji koncepta;
 - v) Izvještaj o procjeni potpune prijave ili izvještaj o pregovorima sa relevantnim aneksima;
 - vi) Provjera prihvatljivosti i prateća dokumentacija;
 - vii) Pisma uspješnim i neuspješnim kandidatima sa odobrenom rezervnom listom nakon evaluacije prijave;
 - viii) Propratno pismo za dostavljanje ugovora o bespovratnim sredstvima;
 - ix) Obavještenje o dodjeli/otkazu sa dokazom o objavljivanju;
 - x) Potpisane ugovore, izmjene i dopune, dodatke i relevantnu korespondenciju.

¹ Eliminacija neuspješnih ponuda pet godina nakon završetka postupka nabavke

² Eliminacija neuspješnih aplikacija tri godine nakon zatvaranja procedure dodjele bespovratnih sredstava

Osim toga, finansijska i ugovorna dokumentacija navedena u stavu 5(a) i (b) mora biti dopunjena svim relevantnim prateći dokumentima kako je obavezno u postupcima koji su navedeni stavu 1, kao i svom relevantnom dokumentacijom koja se odnosi na plaćanja, naplate i operativne troškove, na primjer izvještaje o projektu i provjerama na licu mjesta, prijem zaliha i radova, garancije, izvještaje o nadzoru inženjera.

Član 8a - Isključenje i administrativne sankcije

- (1) Prilikom primjene dokumenata procedura i standarda koje je utvrdila i objavila Komisija za dodjelu ugovora o nabavci i bespovratnim sredstvima, vodeći korisnik IPA III dužan je da u skladu sa tim obezbijedi da se ne dodjeljuje nijedan ugovor o nabavci ili bespovratnim sredstvima koji finansira EU privrednom subjektu ili podnosiocu zahtjeva za grant ukoliko je privredni subjekat ili podnosilac zahtjeva za grant ili sam, ili lice koja ima ovlaštenja za predstavljanje, odlučivanje ili kontrolu nad njim, u jednoj od situacija isključenja predviđenih u relevantnim dokumentima procedura i standarda Komisije.
- (2) Vodeći korisnik IPA III odmah obavještava Komisiju kada se kandidat, ponuđač ili podnosilac prijave nalazi u situaciji isključenja iz stava (1), ili je počinio nepravilnosti i prevaru kako je definisano članom 51(5) FFPA, ili je pokazao značajne nedostatke u ispunjavanju glavne obaveze u sprovođenju pravne obveze koja se finansira iz budžeta Unije.
- (3) Vodeći korisnik IPA III dužan je da uzme u obzir informacije sadržane u Komisijinom Sistemu za rano otkrivanje i isključenje (EDES) prilikom dodjele ugovora o nabavci i bespovratnim sredstvima. Pristup informacijama može se obezbijediti preko tačke(a) za vezu ili putem konsultacija koristeći sljedeće načine: (Evropska komisija, Generalni direktorat za budžet, Računovodstveni službenik Komisije, MO15, B-1049 Brisel, Belgija i elektronskom poštom na BUDG-COI-EXCL-DB@ec.evropa.eu sa kopijom na adresu Komisije navedenu u članu 3. Posebnih uslova). Svaki ugovor ili grant zaključen sa izvođačem ili korisnikom granta koji je u situaciji isključenja u vrijeme zaključenja ugovora isključuje se iz finansiranja Unije i može se primijeniti mehanizam finansijskih korekcija u skladu sa članom 13.a..

(I) Kada vodeći korisnik IPA III postane svjestan situacije isključenja iz stava (1) tokom implementaciji poslova opisanih u Aneksu I, vodeći korisnik IPA III dužan je da, pod uslovima svog domaćeg zakonodavstva, odbije učešće privrednog subjekta ili podnosioca zahtjeva za bespovratna sredstva u predmetnom postupku i isključi ga iz budućih postupaka dodjele nabavke ili bespovratnih sredstava. Vodeći korisnik IPA III takođe može izreći novčanu kaznu proporcionalnu vrijednosti predmetnog ugovora. Odbijanje, učešća, isključenje i/ili novčane kazne izriču se po kontradiktornom postupku kojim se osigurava pravo na odbranu predmetnog lica. Vodeći korisnik IPA III obavještava Komisiju u skladu sa stavom (2) ovog člana.

Član 9 - *Ex-ante* i *ex-post* kontrole postupaka za grantove i nabavke i *ex post* kontrole ugovora i bespovratnih sredstava koje vrši Komisija

- (1) Komisija može vršiti *ex-ante* kontrole postupaka dodjele nabavki i bespovratnih sredstava za sljedeće faze:
 - (a) odobrenje obavještenja o ugovorima o nabavci i njihovih ispravki;
 - (b) odobrenje tenderskih dosijea i smjernica za podnosioca zahtjeva za grantove;
 - (c) odobrenje sastava komisija za evaluaciju;
 - (d) odobravanje izvještaja o procjeni, i odluka o izbacivanju i dodjeli³;
 - (e) odobravanje dosijea ugovora i dodataka ugovora.
- (2) U odnosu na *ex-ante* kontrole, Komisija odlučuje:
 - (a) da izvrši *ex-ante* kontrole svih dokumenata, ili
 - (b) da izvrši *ex-ante* kontrolu na selekciji takvih dokumenat, ili
 - (c) da potpuno odbaci *ex-ante* kontrole.

³ Za ugovore o djelu ovaj korak uključuje *ex-ante* kontrole koje se tiču odobrenja užeg izbora

- (3) Ukoliko Komisija odluči da izvrši *ex-ante* kontrole u skladu sa stavovima 2 (a) ili (b), obavještava vodećeg korisnika IPA III o dokumentaciji odabranoj za *ex-ante* kontrole. Ovaj korisnik IPA III dužan je da dostavi Komisiji svu potrebnu dokumentaciju i informacije nakon što bude obaviješten da je dokumentacija odabrana za *ex-ante* kontrolu, najkasnije u vrijeme dostavljanja obavještenja o ugovoru ili smjernica za podnosiocima prijava na objavljivanje.
- (4) Komisija može odlučiti da izvrši *ex-post* kontrole postupaka dodjele koji nisu bili podvrgnuti *ex-ante* kontroli (u roku od 6 mjeseci od potpisivanja ugovora).
- (5) Komisija može odlučiti da izvrši *ex-post* kontrolu, uključujući revizije i kontrole na licu mjesta, u bilo koje vrijeme u vezi sa bilo kojim dodijeljenim ugovorom ili bespovratnim sredstvima od strane vodećeg korisnika IPA III koji proizilaze iz ovog Sporazuma o finansiranju. Ovaj IPA III korisnik dužan je da stavi na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju i informacije Komisiji nakon što je obaviješten da je dokumentacija izabrana za *ex-post* kontrolu. Komisija može ovlastiti lice ili subjekat da u njeno ime obavlja *ex-post* kontrole.

Član 10 – Bankovni računi, sistemi računovodstva i priznati izdaci

- (1) Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma o finansiranju, Računovodstveno tijelo i Posredničko tijelo za finansijsko upravljanje (IBFM) vodećeg korisnika IPA III za program prekogranične saradnje otvara najmanje jedan bankovni račun u valuti euro po godišnjoj dodjeli sredstava. Ukupni bankovni saldo za program prekogranične saradnje je zbir stanja na svim bankovnim računima programa koje drži Računovodstveno tijelo i sva IBFM tijela koji učestvuju u vodećem korisniku IPA III.
- (2) Vodeći korisnik IPA III dužan je da pripremi i dostavi Komisiji planove u kojima se prognozira isplata po godišnjoj dodjeli sredstava za vrijeme trajanja perioda implementacije programa prema obrascu iz tačke (d) Aneksa IV. Ove prognoze se ažuriraju i dostavljaju sa svakim zahtjevom za isplatu sredstava iz člana 11(2) i 11(3), sa godišnjim finansijskim izvještajem iz člana 3 (5) i sa planom vjerovatnih zahtjeva za isplatu koji se dostavljaju u članu 33(3) FFPA. Planovi predviđenih isplata zasnivaju se na realnim i stvarnim potrebama i prati ih dokumentovana detaljna analiza (uključujući planirano ugovaranje i raspored plaćanja po ugovoru) koja mora biti dostupna Komisiji na zahtjev.
- (3) Početni plan predviđenih isplata sadrži zbirne godišnje prognoze isplate po godišnjoj dodjeli sredstava za cijeli period implementacije i mjesečne prognoze isplate za prvih dvanaest mjeseci programa prekogranične saradnje. Naknadni planovi sadrže zbirne godišnje prognoze isplate po godišnjoj dodjeli sredstava za ostatak perioda implementacije programa prekogranične saradnje i mjesečne prognoze isplate za narednih četrnaest mjeseci.
- (4) Vodeći korisnik IPA III obavezan je da uspostavi i održava računovodstveni sistem u skladu sa klauzulom 4(3)(a) Aneksa A FFPA koji će sadržavati barem informacije za ugovore kojima se upravlja u okviru programa prekogranične saradnje naveden u Aneksu V.
- (5) U skladu sa članom 57(2) FFPA, troškovi priznati u računovodstvenom sistemu koji se vodi prema stavu 4. moraju nastati, biti prihvaćeni i plaćeni i odgovarati stvarnim troškovima dokazanim pratećom dokumentacijom i koriste se kada je to prikladno za obračun prethodnog finansiranja koje plaća vodeći IPA III korisnik prema lokalnim ugovorima.

Član 11. – Odredbe o plaćanju koje Komisija vrši vodećem korisniku IPA III

- (1) Svaki zahtjev za predfinansiranje će sadržavati izjavu o izdacima za program, uključujući ugovorene iznose, isplaćene iznose i priznate troškove.
- (2) Prva uplata predfinansiranja je za 100% predviđenih isplata za prvu godinu plana predviđenih isplata u skladu sa članom 10(2). Ovaj zahtjev za predfinansiranje će biti podržan ugovorima sa bankom za sve bankovne račune programa, ako je primjenjivo.
- (3) Vodeći korisnik IPA III podnosi naknadne zahtjeve za predfinansiranje kada ukupni bankovni saldo za program padne ispod predviđenih isplata za sljedećih pet mjeseci programa

- (4) Svaki zahtjev za dodatno predfinansiranje uključuje:
- a) Stanja na bankovnim računima programa na referentni datum zahtjeva;
 - b) Ažurirane ugovore sa bankom za sve bankovne račune, ako je primjenjivo;
 - c) Predviđanje isplate programu za sljedećih četrnaest mjeseci na referentni datum zahtjeva kako je navedeno u članu 10(3);
 - d) Izvještavanje u IPA-APP.
- (5) Vodeći korisnik IPA III može za svako sljedeće predfinansiranje tražiti ukupni iznos isplata predviđenih za četrnaest mjeseci nakon referentnog datuma zahtjeva, umanjen za stanja iz stava 4(a) na referentni datum zahtjeva za isplatu sredstava, uvećan za bilo koji iznos koji finansira korisnik IPA III prema stavu 6 i koji još nije nadoknađen.

Komisija zadržava pravo da umani svaku narednu isplatu predfinansiranja ako ukupni bankovni bilansi koje drži vodeći IPA III korisnik u okviru ovog programa premašuju predviđenu isplatu za narednih četrnaest mjeseci.

- (6) U slučaju da se uplata umani prema paragrafu 5, vodeći korisnik IPA III mora finansirati program iz vlastitih sredstava do iznosa umanjenja. Vodeći korisnik IPA III tada može zatražiti nadoknadu tog finansiranja u sklopu sljedećeg zahtjeva za isplati sredstava kao što je navedeno u stavu 5.
- (7) U skladu sa članom 33(l) FPPA, Komisija zadržava pravo obrade djelimičnih plaćanja u granicama dostupnih sredstava. Kada sredstva ponovo postanu dostupna, Komisija će odmah obraditi uplatu preostalog iznosa.
- (8) Komisija ima pravo da povрати prekomjerna sredstava na računima u banci koja su ostala neiskorišćena više od dvanaest mjeseci. Prije korišćenja ovog prava, Komisija će pozvati vodećog korisnika IPA III da navede razloge za kašnjenje u isplati sredstava i da dokaže stalnu potrebu za njima u naredna dva mjeseca.
- (9) Kamata koja se generiše na bankovnim računima koji se koriste za ovaj program ne pripada Komisiji.
- (10) U skladu sa članom 33(4) FPPA, kada Komisija prekine rok za podnošenje zahtjev za plaćanje na više od dva mjeseca, vodeći korisnik IPA III može tražiti od Komisije odluku o tome da li će se prekid roka nastaviti.
- (ll) Ovjereni završni izvještaj o troškovima naveden u članu 36(1)(a) FPPA, NAO dostavlja najkasnije 16 mjeseci nakon završetka operativnog perioda implementacije.

Član 12 - Prekid plaćanja

- (1) Ne dovodeći u pitanje suspenziju ili raskid ovog Sporazuma o finansiranju prema članu 16. odnosno članu 17. kao i ne dovodeći u pitanje članove 38. i 39. FPPA, Komisija može djelimično ili u potpunosti prekinuti plaćanja, ukoliko:
- (a) Komisija utvrdi ili ima ozbiljnu zabrinutost da je vodeći korisnik IPA III počinio značajne greške, nepravilnosti ili prevare, dovodeći u pitanje zakonitost ili regularnost osnovnih pojedinačnih transakcija u sprovođenju Programa, ili nije ispunio svoje obaveze prema ovom Sporazumu o finansiranju, uključujući obaveze u vezi sa sprovođenjem Plana komunikacije i vidljivosti;
 - (b) Komisija utvrdi ili ima ozbiljnu zabrinutost da je vodeći IPA III korisnik počinio sistemske ili ponovljene greške ili nepravilnosti, prevaru ili kršio obaveze prema ovom ili drugim Sporazumima o finansiranju, pod uslovom da ove greške, nepravilnosti, prevare ili kršenje obaveza imaju materijalni uticaj na implementaciju ovog Sporazuma o finansiranju ili dovode u pitanje pouzdanost sistema interne kontrole korisnika IPA III ili zakonitost i regularnost osnovnih izdataka.

Član 13 - Povraćaj sredstava

- (1) Pored slučajeva iz člana 40 FPPA, Komisija može povratiti sredstva od vodećeg korisnika IPA III kako je navedeno u Finansijskoj uredbi, naročito u slučaju:
 - (a) da se ne obezbijedi ostvarenje ishoda ili korišćenje učinaka za namjeravanu svrhu kako je predviđeno u Aneksu I;
 - (b) neprihvatljivih izdataka;
 - (c) rashodi nastali kao rezultat greške, nepravilnosti, prevare ili kršenja obaveza u implementaciji programa, posebno u postupcima nabavke i dodjele bespovratnih sredstava.
 - (d) slabosti ili nedostataka u sistemu upravljanja i kontrole korisnika IPA III koji dovodi do primjene finansijske korekcije.
- (2) U skladu sa domaćim pravom, NAO će povratiti doprinos Unije isplaćen glavnim primaocima vodećeg IPA III korisnika koji su bili u bilo kojoj situaciji definisanoj u stavu 1. tačka b) ili c) ovog člana ili iz člana 40. FPPA. Činjenica da NAO ne uspije da povрати sva ili dio sredstava neće spriječiti Komisiju da povрати sredstva od vodećeg korisnika IPA III.
- (3) Korisnik IPA III koji nije vodeći dužan je da učini sve što može da podrži vodećeg korisnika IPA III u povraćaju sredstava u slučaju kada je primalac osnovan na njegovoj teritoriji. Mehanizam za povraćaj utvrđuje se u bilateralnom aranžmanu koji će se zaključiti u skladu sa članom 70. odgovarajućih FPPA.
- (4) Iznosi neopravdano plaćeni ili povraćeni od strane vodećeg korisnika IPA III, iznosi iz finansijskih i činidbenih garancija, i garancija za predfinansiranje date na osnovu procedura nabavke i dodjele bespovratnih sredstava, iznosi iz novčanih kazni koje je izrekao vodeći IPA III korisnik na kandidatima, ponuđačima, aplikantima, izvođačima ili korisnicima bespovratnih sredstava, ponovo se koriste za program ili vraćaju Komisiji.

Član 13a — Finansijske korekcije i zatvaranje

U skladu sa članovima 42, 43 i 47 FPPA, Komisija daje dodatne smjernice o postupku ispitivanja i prihvatanja bilansa, uključujući finansijske ispravke i zatvaranje.

Treći dio: Završne odredbe

Član 14. – Konsultacije između korisnika IPA III i Komisije

- (1) Korisnici IPA III i Komisija dužni su da se međusobno konsultuju prije nego što bilo koji spor koji se odnosi na implementaciju ili tumačenje ovog Sporazuma o finansiranju iznesu dalje u skladu sa članom 18.
- (2) Kada Komisija sazna za probleme u sprovođenju postupaka koji se odnose na implementaciju ovog Sporazuma o finansiranju, uspostavlja sve potrebne kontakte sa korisnicima IPA III kako bi se stanje popravilo i preduzeli svi potrebni koraci.
- (3) Konsultacije mogu dovesti do izmjene i dopune, suspenzije ili raskida ovog Sporazuma o finansiranju.
- (4) Komisija redovno obavještava korisnike IPA III o realizaciji aktivnosti opisanih u Aneksu I, koje ne potpadaju pod Drugi dio ovih Opštih uslova.

Član 15. - Izmjena i dopuna ovog Sporazuma o finansiranju

- (1) Svaka izmjena i dopuna ovog Sporazuma o finansiranju biće učinjena u pisanoj formi, uključujući putem razmjene pisama.
- (2) Ako korisnici IPA III zatraže izmjenu i dopunu, zahtjev se zajednički podnosi Komisiji najmanje šest mjeseci prije namjeravanog stupanja izmjene i dopune na snagu.

- (3) Ako korisnici IPA III zatraže izmjenu i dopunu, zahtjev se zajednički podnosi Komisiji najmanje šest mjeseci prije namjeravanog stupanja izmjene i dopune na snagu.

Član 16 – Suspenzija ovog Sporazuma o finansiranju

- (1) Sporazum o finansiranju može biti suspendovan u sljedećim slučajevima:
- a) Komisija može obustaviti implementaciju ovog Sporazuma o finansiranju ako bilo koji korisnik IPA III prekrši obavezu iz ovog Sporazuma o finansiranju.
 - b) Komisija može obustaviti implementaciju ovog Sporazuma o finansiranju ako vodeći korisnik IPA III prekrši bilo koju obavezu utvrđenu dokumentima o procedurama i standardima navedenim u članu 18(2) FFPA, ne dovodeći u pitanje odredbe u članu 8(2).
 - c) Komisija može obustaviti implementaciju ovog Sporazuma o finansiranju ako vodeći korisnik IPA III ne ispuni uslove za povjeravanje poslova implementacije budžeta.
 - d) Komisija može obustaviti implementaciju ovog Sporazuma o finansiranju ako korisnici IPA III zajednički ne ispunjavaju funkcije i nadležnosti iz člana 2(l) i, kada je primjenjivo u indirektnom upravljanju, člana 7(3).
 - e) Komisija može obustaviti implementaciju ovog Sporazuma o finansiranju ako bilo koji korisnik IPA III odluči da suspenduje ili prekine proces pristupanja EU.
 - f) Komisija može obustaviti implementaciju ovog Sporazuma o finansiranju ako bilo koji korisnik IPA III prekrši obavezu u vezi sa poštovanjem ljudskih prava, demokratskih principa i vladavine prava i u ozbiljnim slučajevima korupcije ili ako je korisnik IPA III kriv za ozbiljan profesionalni prekršaj koji je dokazan na bilo koji opravdan način. Razumije se da je ozbiljni profesionalni prekršaj nešto od sljedećeg:
 - kršenje važećih zakona ili propisa ili etičkih standarda profesije kojoj neko lice ili subjekat pripada, ili
 - svako nepravilno ponašanje lica ili subjekta koje utiče na njegov profesionalni kredibilitet kada takvo ponašanje predstavlja lošu namjeru ili grubu nemar.
 - g) Ovaj Sporazum o finansiranju može biti suspendovan u slučajevima više sile, kao što je definisano u nastavku. "Viša sila" znači svaku nepredviđenu i izuzetnu situaciju ili događaj izvan kontrole strana koji sprečava bilo koju od njih da ispuni bilo koju od svojih obaveza, a ne može se pripisati greškama ili nemaru sa njihove strane (ili sa strane njihovih izvođača radova, zastupnika ili zaposlenih) i pokaže se nepremostivim uprkos dužnoj pažnji. Na nedostatke u opremi ili materijalu ili kašnjenje u njihovom stavljanju na raspolaganje, na radne sporove, štrajkove ili finansijske poteškoće ne može se pozivati kao na višu silu. Neće se smatrati da je strana prekršila svoje obaveze ako je spriječena da ih ispuni u slučaju više sile o kojoj je druga strana propisno obaviještena. Strana koja je suočena sa višom silom obavještava drugu stranu bez odlaganja, navodeći prirodu, moguće trajanje i predvidljive posljedice problema, i preuzima sve mjere da štetu svede na najmanju moguću mjeru. Ako viša sila utiče samo na dio programa, suspenzija Sporazuma o finansiranju može biti djelimična. Nijedna od strana se neće smatrati odgovornom za kršenje svojih obaveza prema ovom Sporazumu o finansiranju ako je spriječena da ih izvrši višom silom, pod uslovom da preduzme mjere da štetu svede na najmanju moguću mjeru.
- (2) Komisija može suspendovati ovaj Sporazum o finansiranju bez prethodnog obavještenja.
- (3) Komisija može preduzeti bilo koju odgovarajuću mjeru predostrožnosti prije uvođenja suspenzije.
- (4) Kada se o suspenziji šalje obavještenje, ukazuje se na posljedice po ugovore o nabavkama koji su u toku ili će se potpisati, ugovore o bespovratnim sredstvima i sporazume o doprinosima.
- (5) Suspenzijom ovog Sporazuma o finansiranju ne dovodi u pitanje prekid plaćanja i raskid ovog Sporazuma o finansiranju od strane Komisije u skladu sa članom 12 i članom 17.

- (6) Strane će nastaviti implementaciju Sporazuma o finansiranju kada to uslovi dozvole uz prethodno pisano odobrenje Komisije. To ne dovodi u pitanje bilo koje izmjene i dopune ovog Sporazuma o

finansiranju, koje mogu biti potrebne da se program prilagodi novim uslovima implementacije, uključujući, ako je moguće, produženje perioda operativne implementacije i perioda izvršenja, ili prestanak ovog Sporazuma o finansiranju u skladu sa članom 17.

Član 17 - Raskid ovog Sporazuma o finansiranju

- (1) Ako pitanja koja su dovela do suspenzije ovog Sporazuma o finansiranju nisu riješena u roku od najviše 100 dana, bilo koja strana može raskinuti Sporazum o finansiranju u roku od 30 dana od dostavljanja obavještenja o raskidu.
- (2) Kada se obavještava o raskidu, ukazuje se na posljedice po ugovore o nabavci koji su u toku ili će se potpisati, ugovore o dodjeli sredstava i sporazume o doprinosima.
- (3) Raskid Sporazuma o finansiranju ne dovodi u pitanje mogućnost Komisije da izvrši finansijske korekcije u skladu sa članovima 43. i 44. FFPA.

Član 18 — Mjerodavno pravo, rješavanje sporova

- (1) Za ovaj Sporazum mjerodavno je pravo EU.
- (2) Ako se spor u vezi sa tumačenjem, primjenom ili valjanošću Sporazuma ne može riješiti mirnim putem, rješava se arbitražom u skladu sa Pravilima arbitraže PCA iz 2012. godine, uz sljedeće uslove:

(a) Sastav vijeća

Za vrijednost spora od 500.000 eura ili više: vijeće se sastoji od tri arbitra. Svaka strana imenuje jednog arbitra u roku od 40 kalendarskih dana nakon slanja obavještenja o arbitraži. Dva arbitra koje su stranke imenovale potom imenuju trećeg arbitra koji će postupati.

Za vrijednost spora ispod 500.000 eura: vijeće čini jedan arbitar, osim ako se strane dogovore drugačije.

Ako se vijeće ne sastavi u roku od 80 kalendarskih dana nakon slanja obavještenja o arbitraži, bilo koja strana može zatražiti od Sekretarijata PCA ili drugog međusobno prihvatljivog neutralnog tijela da imenuje potrebnog arbitra/potrebne arbitre.

(b) Sjedište

Sjedište arbitražnog vijeća je Hag, Holandija.

(c) Jezik

Jezik postupka biće engleski ili drugi obostrano prihvatljiv službeni jezik Evropske unije. Dokazi se mogu predložiti i na drugim jezicima, ako se strane o tome saglase.

(d) Postupak

Isključeno je pribjegavanje privremenim mjerama, intervencijama treće strane i intervencijama *amicus curiae*.

Ako strana zatraži od vijeća da informacije ili materijal tretira povjerljivo, odluka se donosi u obliku obrazložene naredbe - i nakon saslušanja druge strane (10 kalendarskih dana za podnošenje izjašnjenja). Vijeće će razmotriti razloge za zahtjev, prirodu informacija i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu. Panel može naročito:

- učiniti objelodanjivanje podložnim određenim obavezama ili
- odlučiti protiv objelodanjivanja, ali narediti sačinjavanje verzije ili sažetka informacije ili materijala koji nijesu povjerljivi, koji sadrže dovoljno informacija da omogući drugoj strani da izrazi svoje stavove na smislen način.

Ako se od vijeća traži da predmet sasluša na zatvorenoj sjednici, odluka se donosi nakon saslušanja druge strane (10 kalendarskih dana za podnošenje izjašnjenja). Vijeće je dužno da uzme u obzir razloge zahtjeva i prigovore druge strane (ako ih ima).

Ako se od vijeća zatraži da tumači ili primijeni pravo Evropske unije, ono će prekinuti postupak i zatražiti od predsjednika Visokog suda u Parizu (Président du Tribunal de grande instance de Paris. 'juge d'appui'), u skladu sa članovima 1460. i 1505. Francuskog zakonika o građanskom postupku da zatraži preliminarnu odluku od Suda pravde Evropske unije u skladu sa članom 267. TFEU. Postupak pred arbitražnim tribunalom se nastavlja kada juge d'appui donese odluku. Odluka Suda pravde i juge d'appui obavezujuća je za vijeće.

Arbitražna odluka je konačna i obavezujuća za strane i moraju je bez odlaganja izvršiti.

Međutim, svaka strana može zatražiti da odluku preispita Apelacioni sud u Hagu (Gerechtshof Den Haag) na osnovu važećeg domaćeg zakona. U ovom slučaju, odluka se ne smatra konačnom do kraja ovog postupka. Odluka ovog suda je obavezujuća za vijeće.

(e) Troškovi

Troškove arbitraže čine:

- naknade i razumni troškovi arbitarara
- razumni troškovi vještaka i svjedoka koje je odobrilo vijeće i
- naknade i troškovi Sekretarijata PCA za arbitražni postupak (npr. ishrana, obezbjeđivanje službenika, prostor, prevođenje).

Naknade arbitara ne smiju premašiti:

- 30.000 EUR po arbitru ako je sporni iznos ispod 1.000.000 eura
- 15% od spornog iznosa ako je taj iznos veći od 1.000.000 eura. U svakom slučaju, naknade arbitrima ne premašuju 300.000 eura.

Troškove arbitraže snose strane podjednako, osim ako nije dogovoreno drugačije.

Strane snose svoje troškove pravnog zastupanja i ostale troškove koje su nastali po njih u vezi sa arbitražom.

(f) Privilegije i imuniteti

Dogovor o vođenju arbitraže prema Pravilima arbitraže PCA iz 2012. godine ne predstavlja i ne može se tumačiti kao odricanje od privilegija ili imuniteta bilo koje od strana, na koje one imaju pravo.

Član 19 — Restriktivne mjere

EU

(1) Definicije

- (a) "Restriktivne mjere EU" znači restriktivne mjere usvojene u skladu sa Ugovorom o Evropskoj uniji (TEU) ili Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije (TFEU).
 - (b) "Lice pod restrikcijama" označava sve subjekte, pojedince ili grupe pojedinaca koje je EU odredila kao predmet restriktivnih mjera EU⁴.
- (2) U svim njihovim odnosima, Strane priznaju da prema zakonu EU nikakva sredstva ili ekonomski resursi EU ne smiju biti dostupni direktno ili indirektno Licima pod restrikcijama, ili u njihovu korist.

⁴ www.sanctionsmap.eu napominjemo da je mapa sankcija IT alat za identifikaciju režima sankcija. Izvor sankcija proizilazi iz pravnih akata objavljenih u Službenom listu (OJ). U slučaju neslaganja između objavljenog pravnog akta i ažuriranja na veb stranici verzija u OJ ima primat

- (3) Vodeći korisnik IPA III obezbjeđuje da nijedna transakcija za koju se provjerom utvrdi da se nalazi na listi sankcija EU nema direktne ili indirektne koristi od finansiranja EU. Vodeći korisnik IPA III obavezuje se da ispuniti ovu obavezu:
 - (a) pretragom na listi sankcija EU, prije stupanja u relevantne sporazume i prije plaćanja po njima, za svakog Izvođača, Korisnik granta i Krajnjeg primaoca sa kojima vodeći IPA III korisnik ima ili se očekuje da će imati direktnu ugovornu vezu (direktni primalac), kako bi se procijenilo da li je takav primalac Lice pod restrikcijama.
 - (b) pretragom ili drugim odgovarajućim sredstvima (koji mogu uključivati *ex-post* verifikaciju) na bazi pristupa zasnovanog na riziku, da nijedan subjekat koji bi indirektno primio sredstva EU nije Lice pod restrikcijama.
- (4) U slučaju da vodeći korisnik IPA III ocijeni da je bilo koji od (direktnih ili indirektnih) primalaca sredstava EU Lice pod restrikcijama, vodeći korisnik IPA III odmah obavještava Komisiju.
- (5) Ne dovodeći u pitanje obavezu iz prethodne tačke 3, ako Komisija ocijeni da korišćenje finansijske pomoći Unije u okviru IPA III rezultira ili je rezultiralo kršenjem restriktivnih mjera EU, odgovarajući iznosi neće biti prihvatljivi za finansijsku pomoć Unije u okviru IPA III. Ovo ne dovodi u pitanje bilo kakva prava koja bi Komisija mogla imati da suspenduje ili raskine mjeru pogođenu takvim kršenjem, da povрати bilo koja sredstva EU koja je dala Komisija ili da suspenduje ili raskine ovaj sporazum o finansiranju.
- (6) Određivanje popravnih mjera vrši se u skladu sa načelom srazmjernosti. Popravne mjere primjenjuju se samo na sredstva EU koja su stavljena na raspolaganje ili u korist primaoca za period tokom kojeg je ostao Lice pod restrikcijama.
- (7) Ova klauzula ne dovodi u pitanje izuzetke sadržane u Restriktivnim mjerama EU.

[MODEL]

Godišnji izvještaj o implementaciji: <Godina>

Prekogranična saradnja između korisnika IPA III:
<Korisnik X> - <Korisnik Y>

(Član XX Okvirnog finansijskog sporazuma o
partnerstvu)

Sadržaj

Rječnik akronima	3
1. Identifikacija	4
2. Pregled implementacije programa prekogranične saradnje	5
2.1 Postignuće i analiza napretka	5
2.2 Napredak postignut u implementaciji programa prekogranične saradnje	7
2.2.1 Kvantitativna analiza	7
2.2.2. Kvalitativna analiza	9
2.3 Detaljne informacije o finansijskom izvršenju programa prekogranične saradnje	9
2.4. Informacije o koracima koje su preduzele operativne strukture i/ili zajednički nadzorni odbor kako bi se obezbijedio kvalitet i djelotvornost implementacije	10
2.4.1 Monitoring i evaluacija	10
2.4.2. Nastali problemi i korektivne radnje	10
2.5 Vidljivost i publicitet	10
2.6 Korišćenje tehničke pomoći	10
2.7 Promjene u kontekstu implementacije prekograničnog programa	10
2.8 Komplementarnost sa drugim sektorskim politikama ili instrumentima	11
2.9 Uspješne priče	11

Rječnik akronima

<...>

1. Identifikacija

PROGRAM PREKOGRANIČNE SARADNJE	Naziv programa: IPA III program prekogranične saradnje <zemlja A> — <zemlja B>
	<20XX-20XX> opredjeljenje/dodjela: <iznos uključujući TA>
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IMPLEMENTACIJI	Izvještajna godina: <od 1. januara 20XX do 31. decembra 20XX>
	Pripremila: <ul style="list-style-type: none"> • <struktura prekogranične saradnje korisnika X> • <struktura prekogranične saradnje korisnika Y>
	Datum razmatranja godišnjeg izvještaja o implementaciji od strane Zajedničkog odbora za monitoring: <datum i vrsta postupka za njegovo usvajanje, tj. sjednica ili pisano>
	Prihvatljivo programsko područje: <...>

Pravni osnov: Član 80 IPAILI Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu

2. Pregled implementacije programa prekogranične saradnje

2.1 Postignuće i analiza napretka

<Sažetak implementacije programa tokom izvještajnog perioda, odnosno:

1. Napredak u vezi sa pozivima za podnošenje predloga projekata:

- Broj poziva čije se raspisivanje planira do kraja perioda implementacije programa i njihov okvirni raspored;
- Stanje raspisanih poziva za podnošenje predloga (broj i datum raspisanih poziva za podnošenje predloga, broj i datum okončanih poziva za podnošenje predloga, trajanje procesa evaluacije — po fazama i ukupno);
- Analiza procesa evaluacije (broj primljenih prijava, i odabranih za finansiranje i odbijenih, po tematskom prioritetu, posebnom cilju, i očekivanom rezultatu (gdje je prikladno): vrsta, uloga i zemlja porijekla podnosilaca prijava, broj odbijenih prijava u svakoj fazi procesa evaluacije i najčešći razlozi za odbijanje (vidi model tabele br. XX ispod);
- Spisak potpisanih ugovora po pozivu za podnošenje predloga i status njihove implementacije (vidi model tabele br. XX u nastavku);
- Realizovani događaji izgradnje kapaciteta za potencijalne podnosiocce zahtjeva i za korisnike bespovratnih sredstava (broj događaja, broj učesnika po vrsti događaja i zemlji, broj riješenih zahtjeva za informacijama od korisnika bespovratnih sredstava, itd.)
- Broj održanih sastanaka struktura za prekograničnu saradnju i sastanaka osoblja JTS i učinci; broj sastanaka i učinci JMC; broj tehničkih sastanaka između struktura prekogranične saradnje i učinci.>

2. Napredak u vezi sa strateškim projektima;

<Ako je relevantno, uključite i informacije o reviziji programa 2021-2027 ili o programiranju 2028-2034. >

Tabela⁵ br.: <XX>. Lista aplikacija za CBC primljenih po pozivu za podnošenje predloga projekata, i odabranih za finansiranje i odbijenih

Referentni broj poziva za podnošenje predloga projekata	Tematski prioritet	Poseban cilj I očekivani rezultati (gdje je prikladno)	Naziv	Vrsta, uloga i zemlja porijekla: Svih aplikacija	Zahtijevani iznos granta EU	Administrativna provjera (Da/Ne)	Ocjena kvaliteta (Da/Ne)	Odabran (Da/Ne)	Razlog odbijanja

Tabela⁶ br.: <XX>. Spisak potpisanih prekograničnih ugovora po pozivu za podnošenje predloga projekata i status njihove implementacije

Referentni broj poziva za podnošenje predloga projekata: < >							
Tematski prioritet: < >							
Broj ugovora	Naziv	Naziv, vrsta i zemlja porijekla koordinatora i sukorisnika	Kratke informacije o projektu (posebni ciljevi/ishodi i očekivani rezultati/učinci)	Datum početka i završetka	Ukupni prihvatljivi troškovi i vrijednost granta EU	Glavna dostignuća do danas	Komentari ⁷

⁵ Jedna tabela po pozivu za podnošenje predloga projekata

⁶ Jedna tabela po pozivu za podnošenje predloga projekata

⁷ Referencu na status implementacije kao "završen", "u toku" ili "treba da počne" treba uključiti u ovu kolonu

2.2 Napredak ostvaren u implementaciji programa prekogranične saradnje

<Vrlo kratka prezentacija tematskih prioriteta, specifičnih ciljeva i očekivanih rezultata programa CBC, zajedno sa sažetim opisom ostvarenog napretka u implementaciji programa prekogranične saradnje i što je najvažnije u postizanju posebnih ciljeva i očekivanih rezultata po tematskim prioritetima (uključujući prioritet tehničke pomoći), i iz kvantitativne i iz kvalitativne perspektive, ukazujući na napredak u odnosu na ciljeve.>

2.2.1 Kvantitativna analiza

<Informacije o napretku ostvarenom u implementaciji prekograničnog programa sa naglaskom na indikatore i ciljne vrijednosti na nivou i projekata i programa.

Analiza postignuća mjerenih učincima, ishodima i uticajem, kao i finansijskim i procesnim indikatorima. Indikatori će biti razvrstani prema polu, ranjivim grupama i starosti, gdje je to moguće.

Ukoliko podaci o uspješnosti još nisu dostupni, treba dati informacije o tome kada će postati dostupni i kada će biti uključeni u godišnji izvještaj o implementaciji. Osim toga, informacije treba prezentirati uz pomoć grafikona i dijagrama.

Molimo vas da u nastavku pogledate model tabele indikatora (učinak, ishod i uticaj) sa primjerom po tematskom prioritetu programa, posebnim ciljem i rezultatom.>

Tabela br.: <XX>. Zbirni podaci⁸ na nivou programa na osnovu informacija prikupljenih iz projekata

Tematski prioritet: <...> Poseban cilj: <...> Rezultat ⁹ : .>												
Naziv i vrsta ¹⁰	Definicija	Polazna vrijednost		Ključni događaji				Zbirna vrijednost na dan 31. dec. 202X.	Cilj		Izvor informacija	Nadležnost za prikupljanja informacija i učestalost
		Vrijednost	Godina	Vrijednost	Godina	Vrijednost	Godina		Vrijednost	Godina		
(%) studenata (razvrstano prema polu) koji su zaposleni (indikator ishoda)	(%) mladih muškaraca i žena sa stečenim srednjim obrazovanjem koji su našli zaposlenje u roku od godine dana nakon završetka školovanja	50 %	2021.	60%	2023.	65%	2027.		70 %	2029.	Statistika Zavoda za zapošljavanje	Korisnici granta Kvartalno

⁸ Većinu podataka treba izvući iz regionalnog Sistema monitoringa

⁹ U nekim slučajevima, oblast politike regionalnog sistema monitoringa može biti relevantnija

¹⁰ Svaki indikator se identifikuje kao indikator uticaja, ishoda ili učinka

2.2.2. Kvalitativna analiza

<Kvalitativna analiza napretka (konceptualni napredak i usavršavanje intervencija) ostvarenog u implementaciji programa prekogranične saradnje, uključujući analizu uticaja programa na prihvatljivo područje, sa geografskim opsegom (koncentracija/harmonična disperzija), razlikovanjem po habitatu (ruralan/urban) i vrstom korisnika (lokalne vlasti¹¹/druga pravna lica).

Objasnite kako je program doprinio ili će doprinijeti podsticanju održivog fokusiranog razvoja, povećanju prosperiteta i izgradnje povjerenja među zajednicama, i unaprjeđenju regionalne saradnje i dobrosusjedskih odnosa, kao i kako to možete izmjeriti ili pokazati.

Opišite kako su strukture prekogranične saradnje i određena posrednička tijela vodili evidenciju o učenju koje se dešava tokom perioda implementacije programa, na primjer, za uspostavljanje i rad funkcionalnih sistema za prikupljanje podataka (i za statističke i za administrativne svrhe).

Za kvalitativnu analizu, programske strukture bi trebalo da koriste podatke koji pružaju informacije o stavovima, mišljenjima ili zapažanjima ljudi. Ovi podaci se uglavnom prikupljaju kroz evaluacije, nalaze monitoringa posjeta, intervjua, sastanaka, fokus grupa, ispitivanja javnog mnjenja, anketa, itd. Na kraju, elaborirajte o tome kako se međusektorska pitanja (naročito ona relevantna za kohezionu politiku: jednake mogućnosti, jednakost muškaraca i žena, održivi razvoj i borba protiv diskriminacije) prostiru kroz dizajn poziva za podnošenje predloga projekata i implementaciju ugovora o bespovratnim sredstvima>

2.3 Detaljne informacije o finansijskom izvršenju programa prekogranične saradnje

<Detaljne informacije o ugovaranju i, pod indirektnim upravljanjem, isplati godišnjih dodjela sredstava po tematskom prioritetu i vrsti korisnika granta, uključujući projektne partnere (sukorisnike).

<Analiza sljedećih faktora:

- Finansijski status
- Informacije o sufinansiranju
- Faktori koji su ometali i/ili odlagali finansijsko izvršenje
- Faktori koji su imali pozitivan uticaj na finansijsko izvršenje.>

Model tabele o finansijskom izvršenju ugovora prekogranične saradnje u implementaciji tokom izvještajnog perioda:

<Tabela br.: XX>

Tematski prioritet: < .>						
Broj ugovora	Nazivi, vrsta i zemlje porijekla koordinatora i sukorisnika	Datum početak i završetka	Procijenjeni ukupni prihvatljivi troškovi i vrijednost granta EU	Kumulativna vrijednost isplata	Procenat izvršenih plaćanja ¹²	Comments>

¹¹ U ovom odjeljku takođe treba opisati sve što su strukture za međusobnu saradnju ili upravljačko tijelo sproveli ili preduzeli za uvođenje u glavni tok tematskog klastera br. 5 (tj. da ojačaju kapacitete obje vlasti koje učestvuju u implementaciji programa)

¹² [Kumulativna vrijednost isplata/vrijednost granta EU] x 100

2.4. Informacije o koracima koje su preduzele strukture prekogranične saradnje i/ili zajednički odbor za monitoring kako bi se obezbijedili kvalitet i djelotvornost implementacije

2.4.1 Monitoring i evaluacija

<Mjere monitoringa koje preduzimaju strukture prekogranične saradnje ili zajednički odbor za monitoring, uključujući aranžmane za prikupljanje podataka, reviziju izvještaja o ugovorima o bespovratnim sredstvima, nalaze i praćenje preporuka posjeta za monitoring.

U programima koji se sprovode pod indirektnim upravljanjem, priprema, izvođenje, nalazi, preporuke i praćenje mjera evaluacije koje preduzima upravljačko tijelo (vidi član 56 FFPA).
U programima koji se sprovode pod direktnim upravljanjem, podrška, nalazi, preporuke i praćenje mjera evaluacije koje je preduzela Komisija.>

2.4.2. Nastali problemi i korektivne radnje

<Sažetak svih značajnih problema nastalih u implementaciji programa i obezbjeđivanju održivosti, kao i svih preduzetih korektivnih radnji i preporuka za dalje djelovanje.

Preporuke za (dalje) korektivne radnje.>

Kada se program realizuje u indirektnom upravljanju, potencijalna pitanja u upravljanju programom moraju se takođe istaći, poput eventualnih značajnih nastalih problema u izvršavanju povjerenih poslova, npr. kašnjenja u ugovaranju, i preduzete/planirane naknadne mjere.

2.5 Vidljivost i publicitet

<Mjere preduzete kako bi se osigurala vidljivost i publicitet programa (tj. plan komunikacije i vidljivosti, vidi član 76 FFPA), uključujući promotivne materijale, praćenje pres klipinga, oglašavanje u masovnim medijima, primjere najbolje prakse, isticanje značajnih događaja kao što su radionice, konferencije, okrugli stolovi, forumi, Dan evropske saradnje, Evropska sedmica regiona i gradova i sajmovi projekata; održavanje baze podataka potencijalnih aplikacija, veb stranice programa, stranice društvenih medija, itd.>

2.6 Korišćenje tehničke pomoći

<Detaljno objašnjenje korišćenja tehničke pomoći i svih značajnih problema nastalih u implementaciji budžeta TA. Konačno, analiza pokazatelja učinka, ishoda i uticaja TAGC mora biti predstavljena na sličan način kao u prethodnom odjeljku 2.2.1.>

2.7 Promjene u kontekstu implementacije prekograničnog programa

<Ako je relevantno, opis bilo kojeg elementa koji ima direktan uticaj na implementaciju programa, a da ne proizilazi direktno iz pomoći programu, (npr. zakonodavne promjene, relevantne društveno-ekonomske promjene, itd.)>

2.8 Komplementarnost sa drugim sektorskim politikama ili instrumentima

<Sažetak stvarne koordinacije i usklađenosti programa sa drugim IPA programima, programima transnacionalne saradnje, programima država članica EU i nacionalnim programima ili inicijativama dostupnim u prihvatljivom području. Koordinacija i usklađenost programa sa drugim politikama Zajednice, i što je najvažnije sa makroregionalnim strategijama EU. Komplementarnost sa drugim finansijskim instrumentima, međunarodnom pomoći i/ili regionalnim politikama EU (npr. Ekonomski i investicioni plan za Zapadni Balkan, Zelena agenda Zapadnog Balkana i Agenda Zapadnog Balkana za inovacije, istraživanje, obrazovanje, kulturu, mlade i sport).>

2.9 Uspjezne priče

<Opišite u smislu postignutih rezultata jedan, ali bilo bi poželjno dva primjera CBC operacija čiji je period implementacije završio tokom izvještajnog perioda i koji bi se prema sljedećim parametrima mogli smatrati uspješnom pričom:

- Prava dimenzija CBC (molimo naznačite koja je definicija CBC korišćena za procjenu predloga projekata, kao što je navedeno u relevantnim smjernicama za podnosiocima prijave: a) „*zajednička realizacija aktivnosti od strane partnera koje rezultiraju intenziviranjem prekograničnih veza i održivim prekograničnim partnerstvom i/ili uklanjanjem prekograničnih prepreka održivom socio-ekonomskom razvoju*” ili b) *zajednička realizacija aktivnosti od strane partnera koje rezultiraju intenziviranjem prekograničnih veza i održivim prekograničnim partnerstvom i/ili uklanjanjem prekograničnih prepreka održivom socio-ekonomskom razvoju*).
- Istinski uticaj CBC: bolji susjedski odnosi i korist za ljude sa obje strane na način na koji „nacionalni projekat“ ne bi uspio.
- Inovativno: po oblastima, prema uključenim partnerima ili primijenjenim aktivnostima i metodama.
- Efikasno: Rezultati postignuti na vrijeme i u skladu sa planiranim budžetom.
- Dobra diseminacija: vidljivost, mogućnost kopiranja, multiplikativni i/ili efekti prelijevanja.
- Dobri izgledi za održivost: vjerovatni benefiti nakon završetka projekta i dugotrajno partnerstvo.>

< Priče bi mogle imati sljedeću strukturu:

sentence Primamljiva rečenica koja sumira uspjeh

projekta

Kontekst

Opis konkretnog obrađenog problema

Ideja iza projekta

Predloženo rješenje

Tri primjera preduzetih aktivnosti

Dokaz uspjeha

Vizija

Gdje pronaći više informacija (npr. veb stranica)

Kontakt podaci partnera CBC >

Annex III 1 Financial Report - Total Budget
as per Article 8(2)(a) of PPPA
as per Article 8(1)(1) of PPPA

IPA III beneficiary Financial Report (*)

Programme Reference	Financing Agreement OP/CS reference number	Programme Budget		Local Contract Activities													Recovery context				Final Balances (EU contribution)		Total as reported forecast adjustments																
				Total Amount Contracted			Contracted %			Total Amount Disbursed			Disbursed %			Total Costs Received			Costs %			Total Open Pre-financing		Open Pre-financing %		Errors	Irregularities	Fraud	No contest	Total	Total as % budget								
				4a	4b	4c	5a	5b	5c	6a	6b	6c	7a	7b	7c	8a	8b	8c	9a	9b	9c	10a		10b	10c							11a	11b	11c	12a	12b	12c	13a	13b
EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources	EU contribution	National contribution	Other sources				
AAPI 2021	JAD.000000																																						
CBP 4.4.186 2021	JAD.000000																																						

(*) Annual financial report to be submitted by 15 February with cumulative data as at 31 December of the period financial year

(**) Financial report for the 12 months period to be submitted by 31 July with cumulative data as at 30 June

I, the undersigned: _____ NFI for IPA III beneficiary hereby declare that the above financial report/statement is complete, accurate and true in accordance with Article 8(1) of PPPA.

MM

Aneks IV(b): Godišnji finansijski izvještaj - pojedinačni program EU
doprinos po članu 61(2)(a) FFPA

IPA III korisnik Godišnji finansijski izvještaj (*)

Referenca programa	Referentni OPSYS broj Sporazuma o finansiranju	Doprinos EU budžetu programa	Lokalne ugovorene aktivnosti									
			Ukupan ugovoreni iznos	Ugovoreno %	Ukupan opozvani iznos po zatvaranju	Opozvano %	Ukupan iznos isplaćen	Isplaćeno %	Ukupno priznati troškovi	Troškovi %	Ukupno otvoreno pred finansiranje	Otvoreno pred finansiranje %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
				4/3*100%		6/4*100%		8/4*100%		10/4*100%		12/4*100%
AAP 2022	JADJ-XXXXX											
Action 1	ACT-XXXXX											

(*) 15. februar

, dolje potpisani _____ NAO za korisnika IPA III _____, ovim izjavljujemo da je gornji finansijski izvještaj/izjava potpun, tačan i istinit u skladu sa članom 61(5) FFPA

Aneks IV(c), godišnji obračunski izvještaj sa presjekom na kraju godine prema članu 61(1) FFPA

Korisnik IPA III godišnji obračunski izvještaj sa presjekom na kraju godine (*)

Odluka EU	Ugovor EU	Naziv	Referenca lokalnog ugovora	Izvođač/ Obrazac pravnog lica (LEF)	Vrsta ugovora	Datum potpisivanja ugovora	Datum početka implementacije ugovora	Datum završetka implementacije ugovora	Status ugovora	IPA EU – početna vrijednost ugovora	IPA EU – sadašnja vrijednost ugovora	IPA EU – isplaćeni iznos	RAL	IPA EU - Povračaj	IPA EU – Predfinansiranje plaćeno	IPA EU – Predfinansiranje odobreno	IPA EU - Predfinansiranje otvoreno	IPA EU – Neplaćeni nastali i prihvaćeni troškovi	IPA EU – Trošak u toku rada – iznos facture (prije procjene prigvatljivog iznosa)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Ja, dolje potpisani _____ NAO za korisnika IPA III _____, ovim izjavljujemo da je gornji finansijski izvještaj/izjava potpun, tačan i istinit u skladu sa članom 61(5) FFPA

Aneks IV(d) – plan predviđenih isplata
prema članu 4(2) FA GC

Podaci na dan: Korisnik IPA III Plan predviđenih isplata

Referenca programa	Referentni OPSYS broj Sporazuma o finansiranju	Plan predviđenih isplata (dodajte godine po potrebi)																	
		Mjesečno predviđene isplate (za zahtjeve za isplatom – 12 mjeseci za prvi zahtjev za predfinansiranje/ 14 mjeseci za naknadno predfinansiranje;za godišnji finansijski izvještaj i predviđanje vjerovatnih zahtjeva za plaćanje: 24 mjeseca																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Ukupno za 12 mjeseci	13	14	Ukupno za 14 mjeseci	15-24	Ukupno za 24 mjeseca
AAP 2021	JAQ.XXXXXX																		
CBC AA/BB (dodjela sredstava za 2024.)																			
MAAP Životna sredina																			

* Kolone O do Q da se koriste za naknadno predfinansiranje

* Kolone O do S da se koriste za godišnji finansijski izvještaj i plan vjerovatnih zahtjeva za plaćanje sredstava

IPA III Sporazum o finansiranju prekogranične saradnje - Aneks IV Finansijski izvještaj (v. jul 2022.)

Aneks IV(e) - Plan vjerovatnih zahtjeva za plaćanjem
po članu 33(3) FFPA

Podaci na dan _____

Korisnik IPA III Plan vjerovatnih zahtjeva za plaćanjem

Referentni OPSYS broj Sporazuma o finansiranju ili ekvivalent	Referenca programa	Stupanje na snagu SoF	Rok za ugovaranje	Rok za operativnu implementaciju	Dodjela sredstava iz lokalnog budžeta u EUR	Sredstva EU uplatila EK u EUR	RAL na 31-12-21 U EUR	Zahtjevi za sredstva prema EU u EUR	Ukupan plan 202X-202Y	202X Plan (po mjesecima)																																			
										Ukupno 202X	01-202X	02-202X	03-202X	04-202X	05-202X	06-202X	07-202X	08-202X	09-202X	10-202X	11-202X	12-202X	Ukupno 202Y	01-202Y	02-202Y	03-202Y	04-2024																		
1	2	3	4	5	6	7	8=6-7																																						
	NP 2012																																												
Ukupno od IPA I programa																																													
	2015 AAP-Obj1Obj2: (IMBC)																																												
	CBC 2016 AA-BB																																												
MAAP Životna sredina																																													
Ukupno od IPA II programa																																													
	2021 AAP (IMBC)																																												
Ukupno od IPA III programa																																													
Ukupno od IPA I & IPA II & IPA III programa																																													
LBA odgovara ukupnom doprinosu EU za IMBC do roka za ugovaranje; nakon roka za ugovaranje odgovara ukupnom ugovorenom iznosu																																													

Ključni podaci

Za svaki lokalni ugovor potrebne informacije su:

1. Odluka EU

Referenca programa, npr. Godišnji akcioni program 2022.

2. Ugovor EU

Referentni OPSYS broj Sporazuma o finansiranju, npr. 2014/031-878

3. Naziv

Naziv lokalnog ugovora

4. Referentni broj lokalnog ugovora

5. Izvođač/Obrazac pravnog lica (LEF)

6. Vrsta ugovora

Npr. g rant, usluga, nabavka, radovi, bratimljenje

7. Datum potpisivanja ugovora

Datum kada posljednja strana potpiše ugovor

8. Datum početka implementacije ugovora

Datum potpisa izvođača, datum potpisa za javnog naručioca, datum kada ugovor stupa na snagu i datum početka implementacije ugovora su različiti koncepti, koji svi mogu biti istog dana ili mogu biti na različite dane.

Konkretno, datum početka implementacije ugovora (= prvi dan na koji mogu nastati prihvatljivi troškovi po Sporazumu) može biti utvrđen nakon što je ugovor potpisan putem odgovarajuće klauzule u ugovoru, Administrativnoe naredbe, itd. Vaš sistem može zadržati sve ove datume; ali za potrebe izvještaja sa presjekom na kraju godine kritičan datum je datum početka implementacije.

9 Datum završetka implementacije ugovora

Prilagođeno izmjenama i dopunama gdje je relevantno. Ovo obično nije isto što i krajnji datum za završetak gdje to uključuje vrijeme za fakturisanje, garanciju Datum završetka implementacije ugovora je posljednji dan kada mogu nastati prihvatljivi troškovi po ugovoru. Ugovor može omogućiti dodatno vrijeme za finalizaciju administracije ugovora ili period između privremenog i konačnog prihvatanja obavljenog posla; ali ovo dodatno vrijeme nije relevantno za

10. Status ugovora

OTVOREN, ZATVOREN, ZAVRŠEN, NIJE ZAPOČET (ako je datum početka aktivnosti nakon presjeka

11. IPA EU - Početna vrijednost ugovora

Početni iznos pravne obaveze dijela IPA (finansiranje EU).

12. IPA EU - Trenutna vrijednost ugovora

Iznos nakon izmjena i dopuna (gdje je relevantno)

Trenutna vrijednost ugovora će uključivati svaku promjenu ugovorenih iznosa putem dodatka kojim se mijenja ugovor.

13. IPA EU - Uplaćeni iznos

Ukupan iznos plaćen po ugovoru; tj. predfinansiranje + iznos direktno plaćenih faktura - povraćaj).

14. RAL

'Reste à liquider' je 'Izvanredna posvećenost'

Iznos koji je opredijeljen, ali još nije isplaćen korisnicima i izvođačima iz IPA iznosa EU.

15. IPA EU - Povraćaj

Ukupna vrijednost povraćaja (i povraćaja predfinansiranja i povraćaja izdataka) izvršenih prema ugovoru (gdje je relevantno).

Povraćaj će obično biti od predfinansiranja. Povraćaji predfinansiranja su čisto gotovinski transferi, koji nemaju uticaja na ukupne troškove. Povremeno će povraćaji biti povraćaji plaćanja za izdatke, koji su prvobitno prihvaćeni kao prihvatljivi, ali su naknadno odbijeni na osnovu novih informacija. Povraćaj izdataka će smanjiti ukupne prijavljene troškove po ugovoru (pogledajte tačku 19.).

16. IPA EU - Predfinansiranje isplaćeno

Ukupna vrijednost predfinansiranja isplaćenog prema ugovoru (gdje je relevantno). Predfinansiranje je isplata čija je namjera da korisniku omogući premošćavanje, tj. gotovinski avans. Kao takav, plaća se prije isporuke roba i usluga (u slučaju ugovora o nabavci) i prije nastanka prihvatljivih troškova od strane korisnika (u slučaju ugovora o bespovratnim sredstvima).

Predfinansiranje se priznaje u bilansu stanja kada se gotovina prenese primaocu.

17. IPA EU - Predfinansiranje odobreno

Ukupna vrijednost predfinansiranja je odobrena.

Plaćanje predfinansiranja se priznaje kao imovina. U skladu sa relevantnim računovodstvenim pravilom, predfinansiranje kao imovina se generalno prestaje priznavati (tj. izmiruje/umanjuje) na sljedeći način:

- ako iznos privremene/konačne fakture ili potraživanja troškova, ili njegov dio, opravdava korišćenje predfinansiranja, onda će validacija ovih prihvatljivih troškova dovesti do odobrenja predfinansiranja;*

- *ako korisnik ne koristi (dio) predfinansiranja, tada će iznos predfinansiranja biti djelimično ili u potpunosti vraćen od korisnika.*

18. IPA EU - Otvoreno predfinansiranje

Ukupni iznosi iz tačaka 16 i 17 daće ukupno otvoreno (neodobreno) uplaćeno predfinansiranje u okviru programa, tj. uplaćeno predfinansiranje – odobreno predfinansiranje

19. IPA EU – Priznati troškovi

Ukupni prihvatljivi troškovi nastali, prihvaćeni, plaćeni (direktno plaćanje troškova plus odobrenje predfinansiranja po ugovoru) i dokazani pratećim Izračunavaju se sljedećom formulom: 19 =12 (IPA EU - trenutna vrijednost ugovora) - 14 (RAL) - 18 (IPA EU - Otvoreno predfinansiranje) - 15 (IPA EU — Povraćaj) Molimo uključite u obračun „IPA EU — Priznati trošak“ samo povraćaje izdatak koji smanjuju priznate troškove (+19 bis (IPA EU — nastali i prihvaćeni troškovi koji još nisu plaćeni) — SAMO ako niste u mogućnosti da implementirate odvojeno

Troškovi će predstavljati prihvatljivu vrijednost posla koji su:

- *nastali po ugovoru, prihvaćeni, plaćeni od strane javnog naručioca (direktno ili putem odobrenog predfinansiranja) i dokazani pratećim dokumentima,*

- *nastali i plaćeni od strane izvođača (gdje je relevantno - podizvođačima ili od strane korisnika bespovratnih sredstava, na primjer) i prihvaćeni i plaćeni od strane javnog naručioca; U slučaju privremenih troškova razumije se da konačno prihvatanje zavisi od konačnog ishoda ugovora.*

Napominjemo da:

- *Obračunati troškovi (procijenjena vrijednost obavljenog posla, ali još nefakturisana) nisu*
- *Opredijeljeni, ali neplaćeni iznosi nisu troškovi za potrebe ovog izvještaja.*
- *Predfinansiranje plaćeno ili od strane javnog naručioca ili izvođača (gdje je relevantno) nije trošak.*

19 bis. IPA EU — Nastali i prihvaćeni troškovi, ali još nisu plaćeni

Primjeri su:

- *fakture u toku rada koje su potvrđene tačne (nastale i prihvaćene), ali koji će biti isplaćene tek u narednom izvještajnom periodu ili*
- *zadržani novac.*

Napominjemo: Ako - npr. iz tehničkih razloga – niste u stanju da implementirate ovu kolonu u svom izvještaju, molimo dodajte odgovarajuće iznose izuzetno direktno u kolonu 19 navodeći razlog za njihovo uključivanje ovako: 'Kolona 19 uključuje troškove koji su nastali, prihvaćeni, ali još nisu plaćeni, u iznosu od '(...)', za sljedećeg razloga: '(...)' ili nas u posebnom pismu obavijestite o relevantnim iznosima po

Dalje napominjemo da obratite pažnju da se iznosi umetnuti u ovu kolonu smatraju troškom koji je nastao i prihvaćen samo u svrhu ovog izvještaja sa presjekom na kraju godine, ali ne i u svrhu Godišnjeg finansijskog izvještaja ili Zahtjeva za sredstvima gdje treba uzeti u obzir samo priznate troškove (nastale, prihvaćene, plaćene i dokazane pratećim dokumentima).

Kada su troškovi prijavljeni fakturom (obično nabavke)

20. Troškovi u toku rada - Iznos fakture (prije procjene prihvatljivog iznosa)

Fakture i izvještaji primljeni, ali još nisu odobreni.

Tamo gdje nema faktura i troškovi se identifikuju iz finansijskog izvještaja (obično

20. Troškovi u toku rada - Iznos finansijskog izvještaja (prije procjene iznosa

Izvještaji primljeni, ali još nisu odobreni.

Aneks V Sporazuma o finansiranju Minimalna specifikacija računovodstvenog sistema zasnovanog na obračunskom načelu

Računovodstveni sistem korisnika IPA III mora da ispunjava sljedeće uslove:

1. Odražava organizacionu strukturu uspostavljenu za sisteme interne kontrole koji su prilagođeni obavljanju zadataka. Naročito prije nego što se operacija odobri, svi aspekti (I operativni i finansijski) operacije moraju biti provjereni od strane članova osoblja koji nisu onaj koji je pokrenuo operaciju. Osoba koja se bavi verifikacijom ne može biti podređena inicijatoru transakcije.
2. Uključuje revizorski trag za sve transakcije i izmjene.
3. Posjeduje adekvatnu fizičku i elektronsku bezbjednost uključujući sisteme za rezervnu kopiju i povraćaj podataka.
4. Računovodstveni sistem treba da sadrži najmanje sljedeće informacije o lokalnim ugovorima kojima se upravlja u okviru svakog programa:
 - (a) Referenca ugovora;
 - (b) Vrijednost ugovora uključujući sve izmjene;
 - (c) Datumi potpisivanja ugovora (obje strane);
 - (d) Datum početka implementacije ugovora;

Ovo je dodatak datumu potpisivanja ugovora i može se razlikovati od njega, kao kada se datum početka ugovora daje nakon potpisivanja ugovora putem Administrativne naredbe.

- (e) Datum završetka implementacije ugovora uključujući sve izmjene i dopune;

Ovo je krajnji datum kada mogu nastati prihvatljivi troškovi. Ne uključuje garantni period ili vrijeme dozvoljeno za pripremu izvještaja od strane izvođača.

- (f) Ukupno isplaćen iznos (gotovina) po ugovoru;
- (g) Predfinansiranje plaćeno po ugovoru;

Izričito priznavanje i evidentiranje u bilansu stanja predfinansiranja obavezanog ugovorom.

(h) Priznati trošak - direktno (po ugovoru)

Izričito priznavanje troška kao naknade rashoda za godinu. Neka plaćanja će direktno pokriti već nastale troškove. Predfinansiranje nije uključeno. Ona mogu biti konačne isplate kada je predfinansiranje već odobreno ili privremena plaćanja kada je prethodno finansiranje odobreno ili kada ugovor ne uključuje obezbjeđivanje predfinansiranja.(i) Priznati trošak -indirektan (po ugovoru)

(i) Priznati trošak -indirektan (po ugovoru)

Izričito priznavanje troška kao naknade rashoda za godinu. Neke fakture ili zahtjevi za troškove koje podnese korisnik granta ili izvođač radova odnosiće se na troškove koji su pokriveni predfinansiranjem isplaćenim ranije u periodu implementacije sporazuma o bespovratnm sredstvima ili ugovora. U ovim slučajevima, izvršeno plaćanje će biti manje od prijavljenih troškova. Može čak biti nula ako su svi troškovi pokriveni predfinansiranjem (sigurno će biti nula ako prijavljeni troškovi nisu dovoljni da apsorbuju predfinansiranje i izda se nalog za povraćaj neiskorišćenog salda predfinansiranja.) U svim takvim slučajevima sistem bi trebalo da evidentira punu vrijednost prijavljenih prihvatljivih troškova kao rashode za godinu i umanja saldo predfinansiranja za iznos troškova koji se prebija sa predfinansiranjem prilikom utvrđivanja iznosa za plaćanje.

(j) Nalozi za povraćaj radi umanjenja predfinansiranja (po ugovoru)

Priznavanje umanjenja predfinansiranja u bilansu stanja nakon povraćaja neiskorišćenog predfinansiranja.

(k) Nalozi za povraćaj radi umanjenja troškova (po ugovoru)

Kada se izvrši povraćaj troškova koji su ranije prihvaćeni - moguće nakon istrage za prevaru. U takvim slučajevima evidentirani troškovi za godinu moraju se umanjiti ako je trošak prihvaćen u istoj godini u kojoj je naknadno povraćen; ili prihod mora biti evidentiran ako je trošak prihvaćen u godini koja prethodi godini povraćaja

(l) Datum fakture dobavljača za svaku fakturu ili drugi dokument praćen finansijskim izvještajem koji dovodi do priznatih troškova

(m) Informacije o kontekstu povraćaja neprihvatljivih troškova i povraćajima

.

Program prekogranične saradnje Crna Gora – Republika Albanija 2021-2027

Program prekogranične saradnje Crna Gora – Republika Albanija 2021-2027 ima za opšti cilj promociju dobrosusjedskih odnosa, podsticaj integraciji Unije i doprinos društvenom, ekonomskom i teritorijalnom razvoju kroz poboljšanje kvaliteta života stanovništva u programskom prekograničnom području razvojem turizma zasnovanog na kulturnom/prirodnom nasljeđu i očuvanjem životne sredine. Programsko područje pokriva teritorije u centralnom, jugoistočnom, istočnom i sjeveroistočnom dijelu Crne Gore i sjeverozapadnom dijelu Albanije.

Ukupan budžet programa iznosi 13.790.000 eura od čega je EU doprinos 85% a nacionalno kofinansiranje 15%. Ukupna IPA sredstva dostupna za njegovo sprovođenje iznose 11.900.000 eura (od čega je 10% namijenjeno projektu Tehničke podrške) i biće usmjerena na zaštitu životne sredine, ublažavanje klimatskih promjena, sprečavanje i upravljanje rizikom, ali i na bolje poslovno okruženje i konkurentnost kroz podsticanje razvoja turizma, zaštitu kulturnog i prirodnog nasljeđa.

Nova inovativna, konkurentna zajednička turistička ponuda primjenom savremenih tehnologija za korišćenje kulturnog i prirodnog nasljeđa, ulaganja za rješavanje specifičnih rizika, obezbijedivanje otpornosti na nepogode, koordinisan odgovor na prirodne katastrofe i katastrofe izazvane ljudskim faktorom, kreiranje zajedničkih turističkih paketa i njihova promocija preko nacionalnih/međunarodnih turističkih operatera, razvijanje inovativnih novih modela za turističke provajdere/MSP kroz promociju lokalnih proizvoda u prekograničnom području, samo su neki od očekivanih rezultata Programa prekogranične saradnja Crna Gora – Republika Albanija 2021-2027. koji će u konačnici doprinijeti poboljšanju uslova za život i rad u pograničnom području.

Program će se sprovesti u indirektnom sistemu upravljanja od strane Operativnih struktura programa, u kojem ulogu Ugovornog tijela ima Ministarstvo finansija Crne Gore - Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU), dok ulogu Operativnih struktura, pored CFCU imaju Ministarstvo evropskih poslova u Crnoj Gori i Državna agencija za strateško programiranje i koordinaciju pomoći (SASPAC) Republike Albanije.

Programska oblast:

Crna Gora: Andrijevića, Bar, Berane, Budva, Cetinje, Danilovgrad, Gusinje, Kolašin, Petnjica, Plav, Podgorica, Rožaje, Tuzi, Ulcinj i Zeta

Albanija: Okrug Skadar, Okrug Lješ i Oblast Tropoja

Sajt: <https://www.cbc-mne-alb.org/>

Upravljačko tijelo: Ministarstvo evropskih poslova Crne Gore

Ugovorno tijelo: Ministarstvo finansija Crne Gore

Kontakt: Zajednički tehnički sekretarijat, Beogradska 17, 81000 Podgorica email: info@jts-mne-alb-mne-kos.org

Tematski klasteri i prioriteti:

Tematski klaster 2: Zelenija i unaprijeđena efikasnost resursa

Tematski prioritet 2: Zaštita životne sredine, prilagođavanje klimatskim promjenama i ublažavanje klimatskih promjena, sprečavanje i upravljanje rizikom

- Specifični cilj 1: Prekogranična teritorija je ekološki održivija i otpornija

Tematski klaster 4: Unaprijeđeno poslovno okruženje i konkurentost

Tematski prioritet 5: Turizam i kulturno i prirodno nasljeđe

- Specifični cilj 1: Doprinijeti prekograničnom ekonomskom razvoju kroz prekogranični turizam i kulturno/prirodno nasljeđe
- Specifični cilj 2: Unaprijediti konkurentnost pružalaca usluga/malih i srednjih preduzeća u sektoru turizma

Tematski klaster 5 (Unaprijeđeni kapacitet lokalnih i regionalnih organa vlasti za suočavanje sa lokalnim izazovima) biće prepoznat kroz programski dokument.

Ukupni budžet: 13.790.000 EUR